

מאמר

מה במבזק

מאמר

■ תיקונים בחוק הביטוח הלאומי בתוכנית הכלכלית החדשה

חוזרים

■ קנס פלילי של 100,000 ₪ לחברה שסיפקה שירותי ניקיון ואבטחה ללא רישיון כחוק

■ שירות חדש בתחום המילואים למעסיקים: שליחת תביעות מעסיקים ידניים באתר

תיקונים בחוק הביטוח הלאומי בתוכנית הכלכלית החדשה

רו"ח אורנה צה-גלרט

חוק הביטוח הלאומי תוקן לאחרונה בתיקונים עקיפים במסגרת חוק התוכנית הכלכלית שפורסם ברשומות ביום 18.11.2021, ובמסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית שפורסם ברשומות ביום 15.11.2021. המאמר יפרט את תמצית התיקונים בחוק הביטוח הלאומי, לרבות את התיקון בסעיף 9(5) לפקודת מס הכנסה בשל ההשלכה שיש להגשת תביעות נכות לביטוח הלאומי על הפטור ממס.

המידע במאמר זה נכון ליום כתיבתו.

צמצום פערים מגדריים בשוק העבודה והעלאת גיל פרישה לנשים – בהיבט הביטוח הלאומי
חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב-2021 מעלה את גיל הפרישה לנשים החל מיום 1.1.2022 באופן הדרגתי עד גיל 65 לאישה שנולדה בחודש ינואר 1960 ואילך. התיקון בחוק כולל מנגנון שיפוי בעיקר לנשים בעלות שכר נמוך שמתקשות להשתלב בשוק העבודה (פרק ז' בחוק התוכנית הכלכלית).

העלאת גיל הפרישה של נשים

גיל פרישה לגברים הוא 67. גיל הפרישה לנשים מפורט בטבלאות גיל הפרישה והוא יהיה גיל 62 עד יום 31.12.2021. לנשים שנולדו מחודש מאי 1947 ועד דצמבר 1959.

גיל פרישה לעניין חוק הביטוח הלאומי הוא הגיל, שהחל ממנו זכאי מבוטח שעומד בתנאי הזכאות (לרבות במבחן הכנסות), לקבל קצבת אזרח ותיק (זקנה). במקביל, החל מגיל זה אין זכאות לגמלאות שונות, כמו, קצבאות נכות כללית ודמי תאונה. הזכאות לדמי אבטלה ולגמלת נידות היא גיל 67 לגברים ולנשים (גיל 67 הוא גיל הפרישה לגברים).

החל מגיל פרישה מבוטח אינו משלם דמי ביטוח לאומי ובריאות (ביחד: דמי ביטוח) על הפנסיה שלו ועל הכנסות פסיביות שונות ששילם בעדם דמי ביטוח לפני גיל הפרישה. החל מגיל פרישה שיעורי דמי הביטוח הלאומי נמוכים יותר בשל ענפי ביטוח שכבר אינם רלוונטיים.

העלאת גיל הפרישה לנשים דוחה את גיל הזכאות של הנשים המותנית בהכנסות לקצבת אזרח ותיק (זקנה), דוחה את הגיל שעד אליו זכאית מבוטחת לקבל קצבת נכות כללית וגמלה לשירותים מיוחדים וכן דמי תאונה ודוחה את ההנחות וההקלות בדמי הביטוח הלאומי.

כלומר, להעלאת גיל הפרישה לנשים יש חשיבות רבה הן לעניין הזכויות שלהן לפי חוק הביטוח הלאומי והן לעניין תשלום דמי הביטוח.

החוק המתוקן אינו פוגע בגיל פרישת חובה לפי חוק גיל הפרישה, שהוא גיל 67 לגברים ולנשים. המתווה בחוק החדש מעלה את גיל הפרישה של נשים שנולדו ביום 1.1.1960 ואילך – מגיל 62 לגיל 65 בהדרגה:

1. לנשים שנולדו מינואר 1960 ועד דצמבר 1962 - הגיל יעלה בקצב של 4 חודשים בכל שנה שלמה מגיל 62 עד גיל 63.
2. לנשים שנולדו מינואר 1963 ועד דצמבר 1969 - הגיל יעלה בקצב של 3 חודשים בכל שנה שלמה מגיל 63 עד גיל 65.
3. לנשים שנולדו מינואר 1970 ואילך - גיל הפרישה יהיה גיל 65.

טבלת גיל פרישה לנשים לפי מועד לידתן לפי החוק המקורי

גיל פרישה		חודש ושנת לידה	
שנים	חודשים	עד תאריך	מתאריך
60	-	6/44	-
60	4	8/44	7/44
60	8	4/45	9/44
61	-	12/45	5/45
61	4	8/46	1/46
61	8	4/47	9/46
62	-	ואילך	5/47

סיכום של דברים
חוק הביטוח הלאומי תוקן לאחרונה בתיקונים עקיפים במסגרת חוק התוכנית הכלכלית שפורסם ברשומות ביום 18.11.2021, ובמסגרת ההתייעלות הכלכלית שפורסם ברשומות ביום 15.11.2021. המאמר יפרט את תמצית התיקונים בחוק הביטוח הלאומי, לרבות את התיקון בסעיף 9(5) לפקודת מס הכנסה בשל ההשלכה שיש להגשת תביעות נכות לביטוח הלאומי על הפטור ממס.

הטבלה החדשה של גיל פרישה לנשים מינואר 2022 לפי החוק החדש

גיל פרישה		חודש ושנת לידה	
חודשים	שנים	עד תאריך	מתאריך
-	62	12/59	5/47
4	62	12/60	1/60
8	62	12/61	1/61
-	63	12/62	1/62
3	63	12/63	1/63
6	63	12/64	1/64
9	63	12/65	1/65
-	64	12/66	1/66
3	64	12/67	1/67
6	64	12/68	1/68
9	64	12/69	1/69
-	65	ואילך	1/70

גיל זכאות לנשים, לפי תאריך לידתן (ללא שינוי בחוק החדש)

גיל זכאות		חודש ושנת לידה	
חודשים	שנים	עד תאריך	מתאריך
-	65	6/39	-
4	65	8/39	7/39
8	65	4/40	9/39
-	66	12/40	5/40
4	66	8/41	1/41
8	66	4/42	9/41
-	67	12/44	5/42
4	67	8/45	1/45
8	67	4/46	9/45
-	68	12/46	5/46
4	68	8/47	1/47
8	68	4/48	9/47
-	69	12/48	5/48
4	69	8/49	1/49
8	69	4/50	9/49
-	70	ואילך	5/50

תמצית השיפוי שניתן לפי חוק הביטוח הלאומי

העלאת גיל הפרישה עלולה להשפיע לרעה על חלק מהנשים שמתקשות בגיל זה להשתלב בשוק העבודה. החוק כולל כלי סיוע משלימים לנשים בעלות שכר נמוך. כלי הסיוע המשלימים אמורים להפחית את הפגיעה בנשים אלה. הגדלת הסכום שאינו פוגע בזכאות לקצבת אזרח ותיק בגיל פרישה חלה על נשים וגם על הגברים.

1. חוק הביטוח הלאומי תוקן כך שתקופת הזכאות לדמי אבטלה לאישה שנולדה מיום 1.1.1960 ואילך ומלאו לה 60 שנים ולאישה שנולדה ביום 1.1.1960 שמלאו לה 57 וטרם מלאו לה 60, תוארך ל-300 ימים במקום 175 כיום, בהגבלות שונות, לרבות הגבלת סכום דמי האבטלה בתקופה המוארכת עד 125 ימים. לאישה שגילה נמוך מגיל 60 תישלל הזכאות להארכת התקופה אם היא סרבה לקבל הכשרה מקצועית הולמת את השכלתה וכישוריה בקרבת מקום מגוריה, כמפורט בחוק.

ההטבה ניתנת רק לשכירות שהשלימו תקופת אכשרה לזכאות לדמי אבטלה. ההטבה אינה רלוונטית לעצמאיות, למעט עצמאיות שכלולות בתוספת הראשונה בצו סיווג מבוטחים (כמו שחקניות, מורות דרך, מדריכות, מורות ומרצות ועוד).

2. החל מינואר 2022 לוח ט בחוק הביטוח הלאומי נשאר רק לבחינת הכנסה של תלויים ושאיירים. החוק החדש הוסיף את לוח ט1 מינואר 2022 והגדיל בשתי פעימות את סכום ההכנסה המרבית שאותה רשאים מבוטחים (נשים וגברים) להשתכר בין גיל הפרישה לגיל הזכאות (שעד אליו יש

מבחני הכנסה לזכאות לקצבה על פי החוק) בלי שהקצבה שלהם תיפגע. סכום ההכנסה יגדל גם עבור מבוטחים שמקבלים גמלת זקנה מיוחדת לפי הסכם.

להלן הסכומים המתוקנים בלוח ט 1 (בתלוי נוסף אין שינוי מהחוק הקיים):

- בשנת 2022 - סכום ההכנסה המרבית ליחיד ללא תלויים יהיה 6,750 ש"ח לחודש (63.97% מהשכר הממוצע) וליחיד עם תלוי אחד הסכום יהיה 9,000 ש"ח לחודש (85.3% מהשכר הממוצע).
- החל מיום 1.1.2023 ואילך - סכום ההכנסה המרבית ליחיד ללא תלויים יהיה 7,750 ש"ח לחודש (73.45% מהשכר הממוצע) וליחיד עם תלוי אחד 10,333 ש"ח לחודש (97.93% מהשכר הממוצע).

הגדלת הסכומים אינה רלוונטית כאמור לתוספת בשל תלויים בקצבאות אזרח ותיק ונכות כללית. כלומר, הסכומים לזכאות לתוספות בשל תלויים ושאינם יישארו בלוח ט המקורי. הסכומים המוגדלים למבחן הכנסות לקצבת אזרח ותיק בגיל פרישה יופיעו בלוח ט החדש בחוק הביטוח הלאומי.

בשל העלאת גיל הפרישה נשים שממשיכות לעבוד במשכורת ששוללת את הקצבה, יקבלו תוספת דחיית פרישה נמוכה יותר בשל העלאת גיל הפרישה. ההקטנה תשפיע על הזכאות כבר מההגדלה הראשונה של 4 חודשים בשנת 2022 כיוון שחוק הביטוח הלאומי מאפשר מתן 5% תוספת דחיית קצבה רק אם יש למבוטח 9 חודשי עבודה לפחות שבהם נשללה הקצבה בתוך 12 חודשים.

- מבוטחת שמלאו לה 62 וטרם מלאו לה 62 וארבעה חודשים ונולדה בין השנים 1960 ועד 1966, שאין לה הכנסות מעבודה או ממשלח יד ואינה בחליית, תהיה זכאית למענק מעבר בשל העלאת גיל הפרישה, אם היא תענה לקריטריונים שקבע התיקון. מדובר במענק בסכום שלא יעלה על 4,000 ש"ח לחודש במשך 4 חודשים, תלוי במועד קבלת המענק (לא יאוחר מ-24 חודשים) ובמבחן הכנסות של הזכאית שמקורה בקצבה.
- את המענק יש לתבוע בטופס שיקבע הביטוח הלאומי.
מענק מעבר לא ייחשב כהכנסה לעניין כל דין.

המאמר במלואו נמצא באתר "כל עובד" www.koloved.net.

רו"ח אורנה צח וחברת אורנה צח בע"מ לייעוץ ולפתרונות לפי חוק הביטוח הלאומי ולייצוג בביטוח הלאומי, לארגונים ולחברות שמעסיקים עובדים, ליוצאים לרילוקיישן, לעצמאים וליחידים. מרצה על חוק הביטוח הלאומי לארגונים וכן באקדמיה ובמסגרות מקצועיות. בעלת ותק בתחום של 30 שנים. בין תפקידיה הציבוריים: יו"ר ועדת הקשר של לשכת רואי חשבון עם המוסד לביטוח לאומי ופעילה בחקיקה כנציגת הלשכה בכנסת בנושא זה.

הנוסח המובא לעיל אינו מחליף את החקיקה, את התקדימים מפסקי הדין או את הנוסח המלא של פרסומי הביטוח הלאומי, אלא בא להסב את תשומת הלב לאמור בהם.

כל המידע המוצג במאמר הוא מידע כללי בלבד, ואין בו כדי להוות ייעוץ ו/או חוות דעת או המלצה לנקיטת הליכים או להימנעות מהם.

הכותבת אינה נושאת באחריות כלשהי כלפי הקוראים ואלה נדרשים לקבל עצה מקצועית לפני כל פעולה המסתמכת על המידע האמור.

כל הזכויות שמורות © אין להעתיק או לפרסם ללא אישור מהכותבת. ט.ל.ח.

חוזרים

קנס פלילי של 18,000 ₪ לחברה שסיפקה שירותי ניקיון ואבטחה ללא רישיון כחוק

ביום 18.11.2021 פרסם משרד העבודה הודעה בעניין הטלת קנס פלילי לחברה שסיפקה שירותי ניקיון ואבטחה. להלן עיקרי ההודעה:

חקירה מאומצת של האגף לאכיפה פלילית במנהל הסדרה ואכיפה הביאה להגשת כתב אישום, שבעקבותיו הורשעו חברת "ח. מוקד המרכז אבטחה ושמירה בע"מ" וכן מנהל החברה, חאלד אבו גיאנס, בעיסוק כקבלן שירות לביצוע עבודות ניקיון ואבטחה ללא רישיון. זאת, בניגוד לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כח אדם.

על החברה נגזר קנס של 47,000 ₪, ועל מנהלה הוטל הקנס המקסימלי של נושא משרה בסך 50,000 ₪. בנוסף נדרש המנהל לחתום על התחייבות להימנע מביצוע העבירות בהן הורשעו למשך 3 שנים. סכומי הקנס הגבוהים יכולים להעיד על התנהלותה הבלתי-חוקית של החברה; מדובר בחברה ש-3 פעמים סורבה על ידי מנהל הסדרה ואכיפה בקבלת רישיון, לאור אי עמידתה בתנאי סף.

על פי חוק העסקת עובדים ע"י קבלני כוח אדם, קבלן כוח אדם או קבלן המספק שירותי שמירה/ניקיון מחויב בקבלת רישיון ממנהל הסדרה ואכיפה. קבלת הרישיון מותנת בבדיקת הרקע ואופן ההתנהלות של החברה ומנהליה או העוסק המורשה ובהפקדת ערובה וכן מאפשרת למשרד לפקח על עבודת הקבלן, ובכך לשמור על עובדיו. החוק גם מאפשר למשרד להגן על העובדים במקרה שהחברה תכריז על חדלות פירעון, ולא תוכל לשלם את שכרם. בנוסף נקבע בחוק עונש פלילי הן על קבלן כוח אדם ו/או כל קבלן שירות המספק שירותים הקבועים בחוק ללא רישיון ובנוסף - על מזמין שירות, שהשתמש בשירותיו של קבלן הפועל ללא רישיון ועליו האחריות המשפטית לוודא שהקבלן נושא ברישיון על פי חוק. אחריות זו של מזמין השירות נועדה להוות דרך נוספת לשמירה על זכויות עובדים.

מנהל הסדרה ואכיפה שב ומזהיר כי כנגד חברות שיפעלו ללא רישיון בניגוד לחוק יינקטו הליכים פליליים; רק לאחרונה הוגשו מספר כתבי אישום פליליים כנגד חברות שסיפקו שירותים בתחום הניקיון וכח אדם ללא שהיה בידן רישיון כחוק.

שירות חדש בתחום המילואים למעסיקים: שליחת תביעות מעסיקים ידניים באתר

ביום 22.11.2021 פרסם המוסד לביטוח לאומי הודעה לפיה ישנו שירות חדש בתחום מילואים המאפשר שליחת תביעות מעסיקים ידניים דרך שליחת מסמכים באתר הביטוח הלאומי.

החוזרים במלואם נמצאים באתר "כל עובד" www.koloved.net.

סיכום של דברים
ביום 18.11.2021
פרסם משרד העבודה
הודעה בעניין הטלת
קנס פלילי לחברה
שסיפקה שירותי ניקיון
ואבטחה.

סיכום של דברים
2021 פרסם המוסד
לביטוח לאומי הודעה
לפיה ישנו שירות חדש
בתחום מילואים.

עורכת: עו"ד מיטל דולב-בלט ביצוע גרפי: אולגה פאי

אין במידע המופיע באתר "כל עובד" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים.